

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIŲ GINČŲ TAIKINAMOJO
TARPININKAVIMO ĮSTATYMO NR. X-1702 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-534
PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau – Mediacijos įstatymo projektas), LIETUVOS
RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 20,
28, 36, 40, 44, 51, 56, 59, 67, 79 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO (toliau – ABT įstatymo projektas)
IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 79-1, 79-2 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS IKITEISMINIO ADMINISTRACINIŲ GINČŲ NAGRINĖJIMO
TVARKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1031 PAKEITIMO ĮSTATYMO
(toliau – IAGNT įstatymo projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai)
(Nr. TAP-18-1405(2); TAIS Nr. 18-4803(3))**

2018-11-12 Nr. NV-2952

Vilnius

Įvertinę Įstatymų projektų, patikslintų po Teisės grupės 2018 m. rugsėjo 12 d. išvadoje Nr. NV-2404 pateiktų pastabų, atitiktų įstatymams, teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Seimo valdyba 2018 m. spalio 17 d. sprendimu Nr. SV-S-928 prašo Vyriausybės pateikti išvadą dėl Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 71, 155, 156 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 7¹¹, 7¹² ir 7¹³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-2303 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIII-2303), kuriuo siūloma įtvirtinti neteisminę mokestinių ginčų mediaciją. Vyriausybės siūlomas teisinis reguliavimas neteisminės mokestinių ginčų mediacijos neapima, tačiau svarūs argumentai, kodėl pasirinktas toks sprendimo variantas aiškinamajame rašte nepateikiami, o tik pabrėžiama, kad mokestinių ginčų sprendimas „<...> pasižymi tam tikra specifika, todėl atitinkamai ir dėl mediacijos instituto įtvirtinimo tokiuose ginčiuose turėtų būti sprendžiama atskirai <...>“ (nors pirminėje Teisės grupės išvadoje toks pastebėjimas buvo teiktas). Priežastys, paskatinusios tiek Teisingumo ministerijos rengiamų teisės aktų pakeitimus, tiek Įstatymo projekto Nr. XIII-2303 pakeitimus yra analogiškos – tapačios strateginių Vyriausybės dokumentų nuostatos, implikavusios atliekamus pakeitimus. Vertinant visa tai, bei, siekiant Vyriausybės sprendimų pagrįstumo, nuoseklumo bei sistemiškumo, siūlytume aiškinamajame rašte „išgryninti“ siūlomo reguliavimo kūrimo priežastis, nes visgi egzistuojanti problema, akcentuojama Vyriausybės strateginiuose dokumentuose, turėtų būti sprendžiama kompleksiskai, šiuo konkrečiu atveju, nėra aiškus dalinis neteisminės administracinių ginčų mediacijos įtvirtinimo modelio pasirinkimas, o tai, savaime suprantama, turėtų sąlygoti ir Vyriausybės išvadoje dėl Įstatymo projekto Nr. XIII-2303 teikiamą poziciją; be kita ko, turėtų būti įgyvendinamas ir teisėkūros ekonomiškumo principas, t.y. vengiama tapačių teisės aktų dažno keitimo.

2. Mediacijos įstatymo projekto 3 straipsnis turėtų būti tikslinamas įvertinus šiuos pastebėjimus:

- Siūlytume įvertinti, ar prie Mediacijos įstatymo projekto 2 str. 1 dalyje numatytos išimties, siekiant teisinio reguliavimo tikslumo, neturėtų būti numatyta išimtis ir Mediacijos įstatymo projekto 3 str. 4 d. 2 punktui.

- Siekiant teisinio nuoseklumo, Mediacijos įstatymo projekto 3 str. 7 dalyje vietoj formuluotės „mediatorių sąrašą“ vartoti „Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą“.

- Pastebėtina, kad siūlomame Mediacijos įstatyme, įsigaliosiančiame 2021 m. sausio 1 d. nėra nuostatų dėl papildomų mokymų, norint vykdyti administracinių ginčų mediaciją, todėl Mediacijos įstatymo projekto 3 str. 7 dalies formuluotė šiuo atžvilgiu nėra tiksli, t.y. reikalaujanti koregavimo.

- Mediacijos įstatymo projekto 3 str. 7 dalyje nėra apibrėžtas terminas, per kurį asmenys, jau įrašyti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą, turėtų išklausti mokymus administracinių ginčų mediacijos tema ir kokios pasekmės jų neišklausių.

- Nėra lydimajame medžiagoje pateikta, kodėl tik išimties dėl papildomų mokymų administracinių ginčų mediacijos tema numatomos teisėjams ir ginčų komisijos nariams, o, pavyzdžiui, socialinių mokslų daktarams, atitinkantiems Mediacijos įstatymo projekto 6 str. 2 dalyje nustatytus reikalavimus, reikės išklausti papildomus mokymus administracinių ginčų mediacijos tema. Siūlytume įvertinti šį pastebėjimą ir pateikti argumentaciją aiškinamajame rašte, prireikus, patikslinti ir siūlomą teisinį reguliavimą.

- Mediacijos įstatymo projekto 3 str. 2 dalyje nustatoma, kad atitinkami straipsniai, susiję su privalomos mediacijos vykdymu, įsigalios 2020 m. sausio 1 d. Vertinant siūlomas įstatymines nuostatas, akivaizdu, kad bus reikalingi jų įgyvendinimui ir poįstatyminiai teisės aktai, todėl siūlytume Mediacijos įstatymo projekto 3 str. 8 dalį pildyti pavedimu atitinkamoms institucijoms iki 2019 m. gruodžio 31 d. parengti reikalingus teisės aktus.

- Atsižvelgiant į Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko kompetenciją, nustatytą Mediacijos įstatymo projekto 3 str. 5 dalyje, siūlytume atitinkami tikslinti Mediacijos įstatymo projekto 3 str. 8 dalį, nurodant papildomą subjektą.

3. Atkreipiame dėmesį, jeigu įstatymų projektai nebūtų pateikti Seimui iki 2019 m. sausio 1 d., turėtų būti tikslinamas Mediacijos įstatymo projekto dėstymas, nes 2019 m. sausio 1 d. įsigalioja nauja Mediacijos įstatymo redakcija, tad turėtų būti keičiamas jau įsigaliojęs įstatymas.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas
Pilibaitis

Rimvydas

Gerda Štaraitė-Barsulienė, tel. 8 706 63 791, el. p. gerda.staraite@lr.lt